

Rak płuca

Niniejsze informacje dotyczą raka płuca i sposobów jego leczenia.

Informacje tu zawarte dotyczą **raka, który zaczyna tworzyć się w płucu** (pierwotny rak płuca).

Nie dotyczą raka, który zaczyna się w innym miejscu w organizmie i rozprzestrzenia się do płuc (wtórny rak płuca).

Wszystkie podkreślone słowa wyjaśniono w wykazie pojęć na końcu broszury. Wykaz słów obejmuje także ich wymowę w języku angielskim.

Odpowiedzi na wszelkie pytania dotyczące przedstawionych tutaj informacji można uzyskać od lekarza lub pielęgniarki w szpitalu, w którym odbywa się leczenie.

Można także zadzwonić do organizacji Macmillan Cancer Support pod darmowy numer telefonu **0808 808 00 00**, od poniedziałku do piątku, w godzinach od 9.00 do 20.00. Dostępna jest pomoc tłumaczy, więc można skontaktować się z nami w swoim języku. Po połączeniu się z naszą linią należy powiedzieć po angielsku, w jakim języku chce się kontynuować rozmowę (należy powiedzieć „Polish”, „połysz”).

Więcej informacji na temat chorób nowotworowych w języku polskim znajduje się na stronie: macmillan.org.uk/translations.

Niniejsza broszura zawiera informacje na następujące tematy:

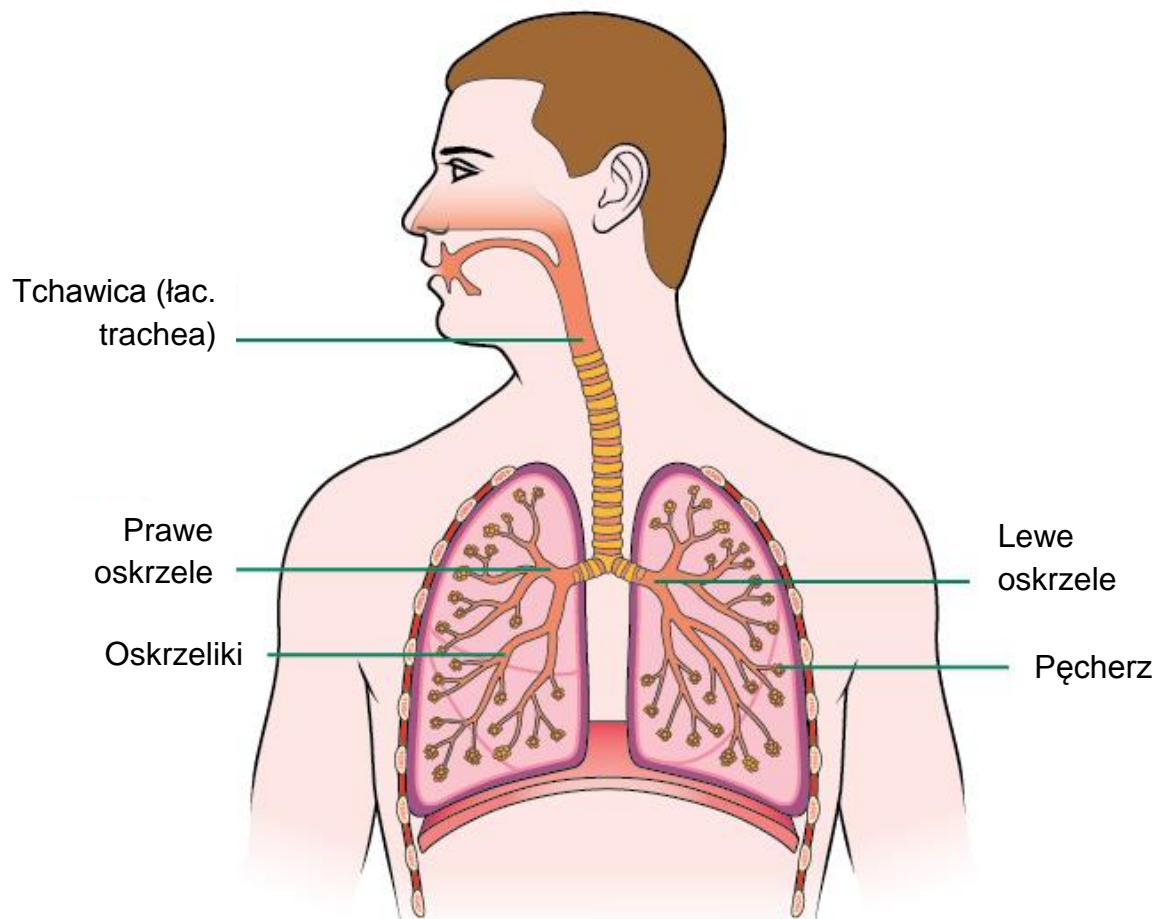
- Płuca
- Rak płuca
- Planowanie leczenia
- Rozmowa z zespołem opieki medycznej
- Metody leczenia raka płuca
- Leczenie chirurgiczne
- Chemioterapia
- Radioterapia
- Terapia celowana i immunoterapia
- Inne metody leczenia
- Kontrolowanie objawów
- Po zakończeniu leczenia
- Odczucia pacjenta

- Jak organizacja Macmillan może pomóc?
- Wykaz słów
- Więcej informacji w języku polskim
- Źródła i podziękowania

Płuca

W klatce piersiowej mamy dwa płuca, dzięki którym możemy oddychać.

Gdy bierzemy oddech, powietrze przechodzi z nosa lub ust do tchawicy (łac. trachea), która dzieli się na dwie rurki, a każda z nich prowadzi do jednego płuca. Rurki te nazywane są prawym i lewym oskrzelem. Rozgałęziają się one na mniejsze rurki, nazywane oskrzelikami. Oskrzeliki są zakończone milionami małych torebek wypełnionych powietrzem, nazywanych pęcherzykami płucnymi. W pęcherzykach płucnych tlen z powietrza, którym oddychamy, przedostaje się do krwi.

Rak płuca

Wszystkie części ciała składają się z małych komórek. Rak płuca pojawia się, gdy komórki w płucu powiększają się w niekontrolowany sposób i tworzą grudkę nazywaną guzem.

Istnieją dwa główne rodzaje raka płuca:

- niedrobnokomórkowy rak płuca – najczęstszy typ tej choroby
- drobnokomórkowy rak płuca – około 1 na 7 przypadków (mniej więcej 15% wszystkich raków płuca).

Najczęściej rak płuca jest spowodowany paleniem papierosów. Jednak mniej więcej 1 na 10 osób (10%) chorujących na raka płuca nigdy nie paliła.

Zazwyczaj lekarz zaleca rzucenie palenia osobom, które to robią. Może to poprawić skuteczność leczenia i ograniczyć skutki uboczne. Jest to także korzystne dla zdrowia w długiej perspektywie czasowej. Lekarz lub szpital może zaoferować metody leczenia, które pomogą w rzuceniu palenia.

Rak płuca nie jest zakaźny. To oznacza, że nie można zarazić nim innych osób.

Stadia raka płuca

Lekarz przeprowadza badania, aby określić stadium raka płuca. Stadium nowotworu określa jego rozmiar i to, czy się rozprzestrzenił. Czasami komórki nowotworowe rozprzestrzeniają się poprzez krew lub układ limfatyczny na inne części ciała.

Znajomość stadium nowotworu pomaga lekarzom dobrać najlepszy sposób leczenia.

Wyróżnia się cztery stadia raka płuca:

- **stadium 1** – nowotwór jest mały i znajduje się tylko w płucu
- **stadia 2 lub 3** – nowotwór zaatakował obszary wokół płuca
- **stadium 4** – nowotwór zaatakował inne części organizmu.

W przypadku drobnokomórkowego raka płuca lekarze mogą używać innego systemu klasyfikacji stadiów. Zgodnie z nim istnieją dwa stadia raka płuca – choroba ograniczona i choroba uogólniona. Lekarz wyjaśni ten sposób klasyfikacji, jeśli go stosuje.

Planowanie leczenia

Zespół opieki medycznej planuje najlepszy sposób leczenia dla danego pacjenta.

Lekarz lub pielęgniarka omawia ten plan z pacjentem. Sposób leczenia zależy od kilku czynników, takich jak:

- rodzaj raka płuca, na który cierpi pacjent
- stadium zaawansowania raka
- korzyści i zagrożenia związane z różnymi metodami leczenia
- ogólny stan zdrowia pacjenta
- osobiste preferencje.

Rozmowa z zespołem opieki medycznej

Należy omówić z onkologiem lub pielęgniarką wybrany sposób leczenia, aby zrozumieć jego konsekwencje. Można także porozmawiać na ten temat z członkiem rodziny lub przyjacielem.

Po rozmowie lekarz zazwyczaj prosi pacjenta o podpisanie formularza, w którym pacjent stwierdza, że rozumie, na czym polega leczenie, i wyraża na nie zgodę. Jest to nazywane wyrażeniem zgody. Lekarz nie zastosuje żadnego leczenia, o ile pacjent nie wyraził na nie zgody.

Na spotkanie warto przyjść z osobą, która mówi zarówno po polsku, jak i po angielsku. Szpital może też zamówić dla pacjenta usługi tłumacza. W razie takiej potrzeby należy poprosić o to pielęgniarkę.

Pytania do zespołu opieki medycznej

Oto kilka pytań, które pacjent może chcieć zadać swojemu zespołowi opieki medycznej, aby zrozumieć, na czym polega leczenie i jakie może mieć skutki:

- Jaki jest cel tego leczenia?
- Jakie są dostępne metody leczenia?
- Jakie są korzyści, zagrożenia i skutki uboczne każdej metody leczenia?
- W jaki sposób leczenie wpłynie na moje codzienne życie?
- Z kim mogę porozmawiać o tym, jak się czuję?

Metody leczenia raka płuca

Sposoby leczenia raka płuca to:

- operacja (zabieg chirurgiczny)
- farmakoterapia (chemioterapia i terapia celowana)
- radioterapia.

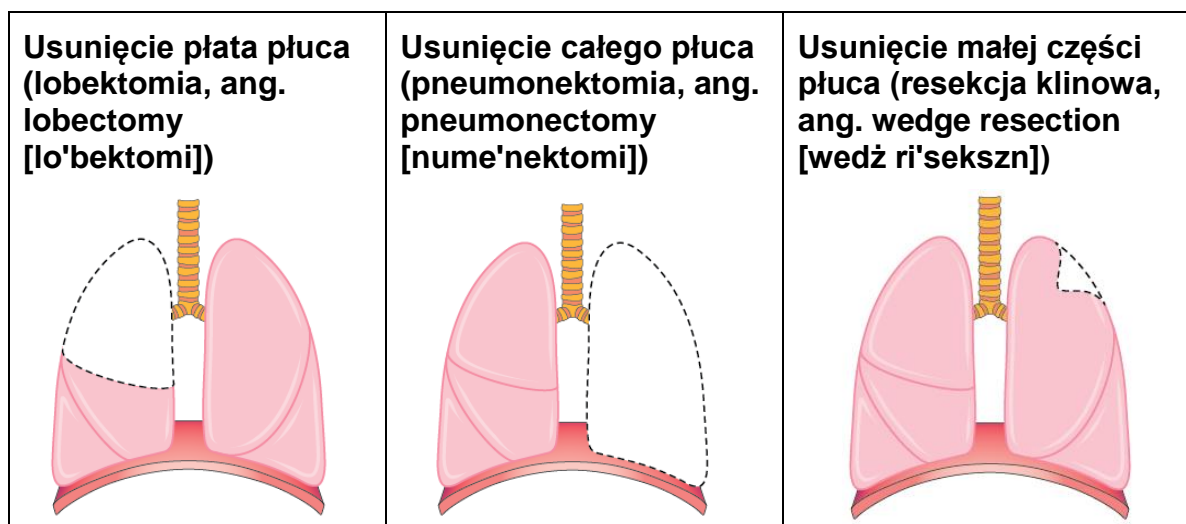
U jednego pacjenta może zostać zastosowana więcej niż jedna metoda leczenia. Metoda leczenia zależy także od rodzaju raka płuca i jego stadium.

Leczenie chirurgiczne

U niektórych osób raka można wyleczyć za pomocą operacji chirurgicznej. Zależy to od rodzaju i stadium raka oraz ogólnego stanu zdrowia pacjenta.

Przed operacją pacjent przechodzi badania, aby stwierdzić, na ile skutecznie działają mu płuca.

Trzy podstawowe typy operacji mające na celu usunięcie raka płuca są wymienione poniżej.

Posiadamy dodatkowe materiały informacyjne w języku polskim na temat planowania zabiegów chirurgicznych oraz ich spodziewanych konsekwencji. Prosimy wejść na stronę: macmillan.org.uk/translations.

Chemioterapia

Chemioterapia polega na stosowaniu leków w celu zniszczenia komórek rakowych.

Chemioterapia może być stosowana na różnych etapach leczenia i do różnych celów.

Kiedy?	Dlaczego?
Przed <u>operacją chirurgiczną</u> lub <u>radioterapią</u>	Aby zmniejszyć guza
Po <u>operacji chirurgicznej</u> lub <u>radioterapii</u>	Aby zniszczyć pozostałe <u>komórki nowotworowe</u>
Jednocześnie z <u>radioterapią</u> (to nazywa się chemioradioterapią, ang. chemoradiation ['kimou'rejdi'ejszen])	Ta intensywna metoda leczenia może być stosowana, jeśli operacja nie jest możliwa lub jeśli rak rozprzestrzenił się poza płuco.
Samodzielnie, aby kontrolować raka w stadium zaawansowanym (to nazywa się <u>leczeniem paliatywnym</u>)	Aby kontrolować raka w stadium zaawansowanym i pomóc ograniczyć objawy

Chemioterapia jest zwykle podzielona na kilka sesji, pomiędzy którymi występują okresy odpoczynku. Zazwyczaj leki podaje się dożylnie w postaci kroplówki lub zastrzyku. Lekarz informuje pacjenta, ile sesji leczenia potrzeba i ile czasu one zajmą. Realizacja schematu leczenia chemioterapią może potrwać kilka miesięcy.

Skutki uboczne chemioterapii

Chemioterapia może wywołać skutki uboczne, które pogarszają samopoczucie pacjenta.

Lekarz może omówić z pacjentem możliwe skutki uboczne i sposoby radzenia sobie z nimi. Większość skutków ubocznych można kontrolować za pomocą innych leków i większość z nich ustępuje po zakończeniu chemioterapii.

Posiadamy dodatkowe materiały informacyjne w języku polskim dotyczące chemioterapii i niektórych jej skutków ubocznych. Prosimy wejść na stronę: macmillan.org.uk/translations.

Radioterapia

Radioterapia polega na stosowaniu promieni o dużej energii, takich jak promieni Roentgena, w celu zniszczenia komórek nowotworowych.

Ta metoda leczenia może być stosowana z różnych powodów.

Kiedy?	Dlaczego?
Samodzielnie, jako główna metoda leczenia	Aby spróbować wyleczyć rak płuca we <u>wczesnym stadium</u>
Po operacji	Aby zniszczyć pozostałe <u>komórki nowotworowe</u>
Jednocześnie z <u>chemioterapią</u> (to nazywa się chemioradioterapią, ang. chemoradiation ['kimou'rejdi'ejszen])	Ta intensywna metoda leczenia może być stosowana, jeśli operacja nie jest możliwa lub jeśli rak rozprzestrzenił się poza płuco.
Przed lub po <u>chemioterapii</u>	Aby zmniejszyć lub kontrolować rozwój guza
Samodzielnie, aby kontrolować objawy (to nazywa się <u>leczeniem paliatywnym</u>)	Aby kontrolować objawy wywołane przez nowotwór, takie jak brak tchu czy ból

U niektórych osób cierpiących na drobnokomórkowego raka płuc stosuje się radioterapię mózgu. Ma to zapobiec przekształceniu się komórek nowotworowych, które przedostały się do mózgu, w nowy guz. Jeśli potrzebny jest ten rodzaj leczenia, lekarz lub pielęgniarka wyjaśnią kwestie z nim związane.

Istnieją różne sposoby stosowania radioterapii. Często do tego celu używa się urządzenia znajdującego się na zewnątrz ciała (radioterapia zewnętrzna).

Jednak istnieją także inne sposoby stosowania radioterapii. Onkolog przedstawi pacjentowi więcej informacji o użytym rodzaju radioterapii.

Wiele osób leczy się radioterapią w trybie ambulatoryjnym. To oznacza, że pacjent zgłasza się do szpitala na leczenie i następnego dnia wraca do domu.

Plan leczenia zależy od rodzaju raka płuca, jego stadium oraz ogólnego stanu zdrowia pacjenta. Onkolog wyjaśnia, na czym polega leczenie radioterapią.

Posiadamy dodatkowe materiały informacyjne w języku polskim dotyczące radioterapii. Prosimy wejść na stronę: macmillan.org.uk/translations.

Terapia celowana i immunoterapia

Leki tego rodzaju mogą być stosowane w leczeniu niedrobnokomórkowego raka płuca, który rozprzestrzenił się na inne organy. Lekarz poda więcej informacji na temat rodzaju leku, który jest najlepszy dla pacjenta, i ewentualnych skutków ubocznych.

Terapia celowana może zapobiec powiększaniu i namnażaniu się komórek nowotworowych. Niekiedy potrzebne jest przeprowadzenie badań, aby stwierdzić, czy takie leczenie może pomóc danemu pacjentowi. Leki mają postać tabletek lub kapsułek.

Immunoterapia pomaga układowi odpornościowemu rozpoznać i zniszczyć komórki nowotworowe. Może także pomóc w zmniejszeniu guza i spowolnieniu jego rozrostu. Leki podaje się dożylnie w postaci wlewu.

Inne metody leczenia

Leczyć raka płuca i ograniczać objawy można także innymi metodami.

Ablacja prądem o częstotliwości radiowej (RFA) wykorzystuje ciepło do niszczenia komórek nowotworowych. Lekarz umieszcza igłę w guzie i przepuszcza przez nią prąd elektryczny, aby zniszczyć komórki nowotworowe.

Terapia fotodynamiczna (PDT) wykorzystuje światło, aby niszczyć komórki nowotworowe. Najpierw pacjent otrzymuje specjalny lek, który jest wrażliwy na światło. Następnie odczeka się kilka godzin, aby lek został wchłonięty przez komórki nowotworowe. Po kilku godzinach lekarz wprowadza rurkę do tchawicy (patrz strona 2) i świeci światłem na guz znajdujący się w płucu. Światło uaktywnia lek, który z kolei pomaga zniszczyć komórki nowotworowe.

Kontrolowanie objawów

Jeśli rak jest w stadium zaawansowanym, istnieje wiele sposobów kontrolowania objawów choroby. Lekarz może zapisać różne leki ograniczające objawy. Zawsze należy poinformować lekarza, jeśli objawy nie złagodniały.

Zablokowane drogi oddechowe

Czasami rak płuca może zablokować lub zwęzić jeden lub więcej odcinków w płucach. To może doprowadzić do braku tchu. Aby udrożnić drogi oddechowe, mogą być stosowane różne metody:

- Istnieją metody leczenia wykorzystujące bardzo niskie temperatury w celu zamrożenia i zniszczenia komórek nowotworowych.
- Istnieją metody leczenia wykorzystujące prąd elektryczny do niszczenia komórek nowotworowych.
- Radioterapia może być także stosowana do niszczenia nowotworu wewnątrznie.
- W drogach oddechowych niektórych osób umieszcza się małą rurkę, tzw. stent, aby nie doszło do zamknięcia się przewodu.

Zbieranie się płynu

Jeśli w płucu gromadzi się płyn, lekarz zazwyczaj usuwa go za pomocą igły i rurki drenażowej. Czasami można także zastosować procedurę, która pomaga zatrzymać zbieranie się płynu wokół płuc.

Po zakończeniu leczenia

Po zakończeniu leczenia pacjent powinien regularnie zgłaszać się na kontrole i badania. Może to trwać przez kilka lat. Na początku odbywa się to dość regularnie, ale z czasem coraz rzadziej.

Odczucia pacjenta

Po otrzymaniu informacji, że ma się raka, można się czuć przytłoczonym i odczuwać wiele różnych emocji. Niektórzy są zdenerwowani, zszokowani lub zaniepokojeni, podczas gdy inni są źli, czują się winni albo samotni. W takiej sytuacji żadne emocje nie są ani właściwe, ani niewłaściwe. Istnieje wiele sposobów radzenia sobie z emocjami. Pomocna może okazać się rozmowa z bliskim przyjacielem lub krewnym. Należy pamiętać o tym, że pomoc jest zawsze dostępna, jeśli się jej potrzebuje. Jeśli ma się kłopoty z poradzeniem sobie z sytuacją, należy porozmawiać ze swoim lekarzem lub pielęgniarką. Niektórym osobom bardzo pomaga pomoc psychologa. Lekarz lub pielęgniarka może wystawić odpowiednie skierowanie.

Jak organizacja Macmillan może pomóc?

Organizacja Macmillan istnieje po to, aby pomagać osobom chorym i ich rodzinom. Wsparcie oferują:

- **Telefoniczna linia wsparcia organizacji Macmillan (0808 808 00 00).** Dostępna jest pomoc tłumaczy, więc można skontaktować się z nami w swoim języku. Wystarczy powiedzieć po angielsku, w jakim języku chce się rozmawiać. Możemy odpowiedzieć na pytania medyczne, podać informacje na temat pomocy finansowej i porozmawiać o odczuciach związanych z chorobą. Linia telefoniczna jest czynna od poniedziałku do piątku, w godzinach 9.00–20.00.
- **Witryna internetowa organizacji Macmillan: (macmillan.org.uk).** W naszej witrynie znajduje się wiele informacji w języku angielskim na temat raka i życia z rakiem. Więcej informacji po polsku i w innych językach znajduje się na stronie: macmillan.org.uk/translations.
- **Informacje i wsparcie.** W centrum informacji i wsparcia można porozmawiać ze specjalistą w zakresie chorób onkologicznych i otrzymać informacje o nowotworach. Najbliższe centrum informacji można znaleźć na stronie: macmillan.org.uk/informationcentres lub dzwoniąc pod nasz numer. Centra znajdują się też w niektórych szpitalach.
- **Lokalne grupy wsparcia** – w grupie wsparcia można porozmawiać z innymi osobami zmagającymi się z chorobą nowotworową. Grupę działającą w pobliżu można znaleźć na stronie: macmillan.org.uk/supportgroups lub dzwoniąc pod nasz numer.
- **Spoleczność internetowa Macmillan** – można także porozmawiać z innymi osobami chorującymi na nowotwór na stronie: macmillan.org.uk/community.

Wykaz słów

Słowo	W języku angielskim	Wymowa w języku angielskim	Znaczenie
Ablacja prądem o częstotliwości radiowej (RFA)	Radiofrequency ablation (RFA)	'rejdjou'frikłensy ab'lejszn	Metoda leczenia nowotworów wykorzystująca ciepło w celu niszczenia <u>komórek nowotworowych</u> .
Chemioterapia	Chemotherapy	'kemiou'terepi	Metoda leczenia nowotworów wykorzystująca leki w celu niszczenia <u>komórek nowotworowych</u> .
Drogi oddechowe	Airway	'erlej	Przewody lub rurki w organizmie, którymi powietrze może przedostawać się do płuc.
Guz	Tumour	'tjume	Grupa <u>komórek nowotworowych</u> , które utworzyły bryłkę.
Immunoterapia	Immunotherapy	'ymjunou'terepi	Metoda leczenia nowotworów polegająca na pomaganiu <u>układowi odpornościowemu</u> w rozpoznaniu i niszczeniu <u>komórek nowotworowych</u> .
Infekcje	Infection	yn'fekszyn	Sytuacja, w której organizm zostaje zakażony chorobotwórczymi bakteriami.
Klasyfikacja stadiów nowotworu	Staging system	'stejdżin 'system	Zestaw zasad, który pomaga lekarzom ustalić <u>stadium</u> nowotworu.
Komórki	Cells	'selz	Małe białki, które tworzą organy i tkanki ciała.
Komórki nowotworowe	Cancer cells	'kanse 'selz	<u>Komórki</u> ciała, które stały się nieprawidłowe i tworzą guz nowotworowy.
Leczenie paliatywne	Palliative treatment	'paliejtyw 'tritment	Leczenie osoby, u której rak jest nieuleczalny. Może obejmować leczenie mające na celu zmniejszenie guza lub złagodzenie objawów choroby i poprawę jakości życia pacjenta.

Radioterapia	Radiotherapy	'rejdjou'terepi	Metoda leczenia nowotworów polegająca na stosowaniu promieni o dużej energii, takich jak promienie Roentgena, w celu niszczenia <u>komórek nowotworowych</u> .
Skutki uboczne	Side effects	'sajd i'feks	Niepożądane skutki leczenia nowotworu. Należą do nich: utrata włosów, mdłości lub zmęczenie.
Stadium	Stage	stejdż	Stadium nowotworu określa jego rozmiar i to, czy się rozprzestrzenił.
Terapia celowana	Targeted therapy	'tagetyd 'tereapi	Metoda leczenia nowotworów wykorzystująca leki w celu niszczenia <u>komórek nowotworowych</u> .
Terapia fotodynamiczna (PDT)	Photodynamic therapy (PDT)	'foutodaj'namyk 'tereapi	Metoda leczenia nowotworów wykorzystująca światło w celu niszczenia <u>komórek nowotworowych</u> .
Układ limfatyczny	Lymphatic system	lym'fatyk 'system	Sieć naczyń i gruczołów w całym ciele, które pomagają w zwalczaniu <u>infekcji</u> . Usuwają one także nadmiar płynu z tkanek i organów.
Układ odpornościowy	Immune system	ym'jun 'system	Układ odpornościowy chroni organizm przed szkodliwymi bakteriami i <u>infekcjami</u> .
Wczesne stadium	Early stage	'ely 'stejdż	Nowotwór, który dopiero zaczął rosnąć i nie rozprzestrzenił się na inne części ciała.
Zespół opieki medycznej	Healthcare team	'helfker 'tim	Zespół specjalistów opieki zdrowotnej oraz innych specjalistów, którzy sprawują opiekę nad pacjentem.
Zgoda	Consent	ken'sent	Wyrażenie zgody na to, aby coś się wydarzyło, albo na zrobienie czegoś.

Więcej informacji w języku polskim

Posiadamy informacje w języku polskim na następujące tematy:

<p>Rodzaje chorób nowotworowych</p> <ul style="list-style-type: none">• Rak piersi• Rak jelita grubego• Rak płuca• Rak prostaty (gruczołu krokowego, stercza) <p>Metody leczenia</p> <ul style="list-style-type: none">• Chemioterapia• Radioterapia• Leczenie chirurgiczne	<p>Sposoby radzenia sobie z rakiem</p> <ul style="list-style-type: none">• Jeśli zdiagnozowano raka – krótki poradnik• Zasiłki socjalne• Problemy żywieniowe a nowotwory• U schyłku życia• Zdrowe żywienie• Zmęczenie (uczucie wyczerpania) a nowotwór• Skutki uboczne leczenia nowotworu• Jak można sobie pomóc?
--	---

Aby przejrzeć te informacje, należy odwiedzić stronę:
macmillan.org.uk/translations.

Można porozmawiać z nami w języku polskim.

Można zadzwonić do organizacji Macmillan pod bezpłatny numer **0808 808 00 00** i porozmawiać z nami w języku polskim za pośrednictwem tłumacza. Można porozmawiać z nami o swoich obawach i kwestiach medycznych. Po uzyskaniu połączenia telefonicznego wystarczy powiedzieć „Polish” w języku angielskim („połysz”).

Jesteśmy dostępni od poniedziałku do piątku, w godzinach 9.00–20.00.

Źródła i podziękowania

Niniejsza broszura informacyjna została napisana oraz zredagowana przez zespół Cancer Information Development organizacji Macmillan Cancer Support. Została ona przetłumaczona na język polski przez profesjonalne biuro tłumaczeń.

Zawarte tu informacje pochodzą z ulotki Macmillan pod tytułem **Zrozumieć raka płuc**. Możemy przesłać egzemplarz tej publikacji, ale jest ona dostępna tylko w języku angielskim.

Niniejsza broszura została przejrzana przez odpowiednich specjalistów i zatwierdzona przez naszego głównego redaktora medycznego, doktora Davida Gilligana, specjalistę onkologa.

Osoby, do których kierujemy podziękowania: pani Carol Davies, pielęgniarka-specjalista nowotworów płuc z organizacji Macmillan; pani Clair Haslop, pielęgniarka kliniczna-specjalista nowotworów płuc; pan Sam Janes, profesor pulmonologii; pan David Lawrence, torakochirurg; pani dr Fiona MacDonald, specjalista onkologii klinicznej; pani dr Rhona McMenemin, specjalista onkologii klinicznej; pan dr Sanjay Popat, specjalista torakochirurgii onkologicznej; i pan Denis Talbot, profesor onkologii.

Dziękujemy także osobom dotkniętym chorobą nowotworową, które pomogły w redagowaniu tych informacji.

Wszystkie podawane przez nas informacje są oparte na najlepszych dostępnych dowodach. Aby uzyskać więcej informacji na temat źródeł, z których korzystamy, prosimy skontaktować się z nami, pisząc na adres: **cancerinformationteam@macmillan.org.uk**.

MAC15137_POLISH

Ostatnia edycja tekstu: 2018 r.

Następna zaplanowana edycja tekstu: 2021 r.

Dokładamy wszelkich starań, aby przekazywane przez nas informacje były dokładne, jednak nie można zakładać, że odzwierciedlają one obecny stan badań medycznych, który nieustannie ulega zmianom. Osoby, które martwią się swoim stanem zdrowia, powinny skonsultować się z lekarzem. Organizacja Macmillan nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek szkody wynikające z nieścisłości podanych tutaj informacji lub informacji pochodzących od osób trzecich, takich jak informacje przedstawione na stronach internetowych, do których linki podano w niniejszej broszurze.

© Macmillan Cancer Support 2018. Organizacja charytatywna zarejestrowana w Anglii i Walii (261017), Szkocji (SC039907) oraz na Wyspie Man (604). Adres siedziby: 89 Albert Embankment, London, SE1 7UQ.

MAC15137_POLISH

Lung cancer

This information is about lung cancer and treatments for lung cancer.

This information is about **cancer that starts in the lung** (primary lung cancer). It is not about cancer that starts somewhere else in the body and spreads to the lungs (secondary lung cancer).

Any words that are underlined are explained in the word list at the end. The word list also includes the pronunciation of the words in English.

If you have any questions about this information, ask your doctor or nurse at the hospital where you are having treatment.

You can also call Macmillan Cancer Support on freephone **0808 808 00 00**, Monday to Friday, 9am to 8pm. We have interpreters, so you can speak to us in your own language. When you call us, please tell us in English which language you need (say “xxxxx”).

There is more cancer information in [language] at [macmillan.org.uk/translations](https://www.macmillan.org.uk/translations)

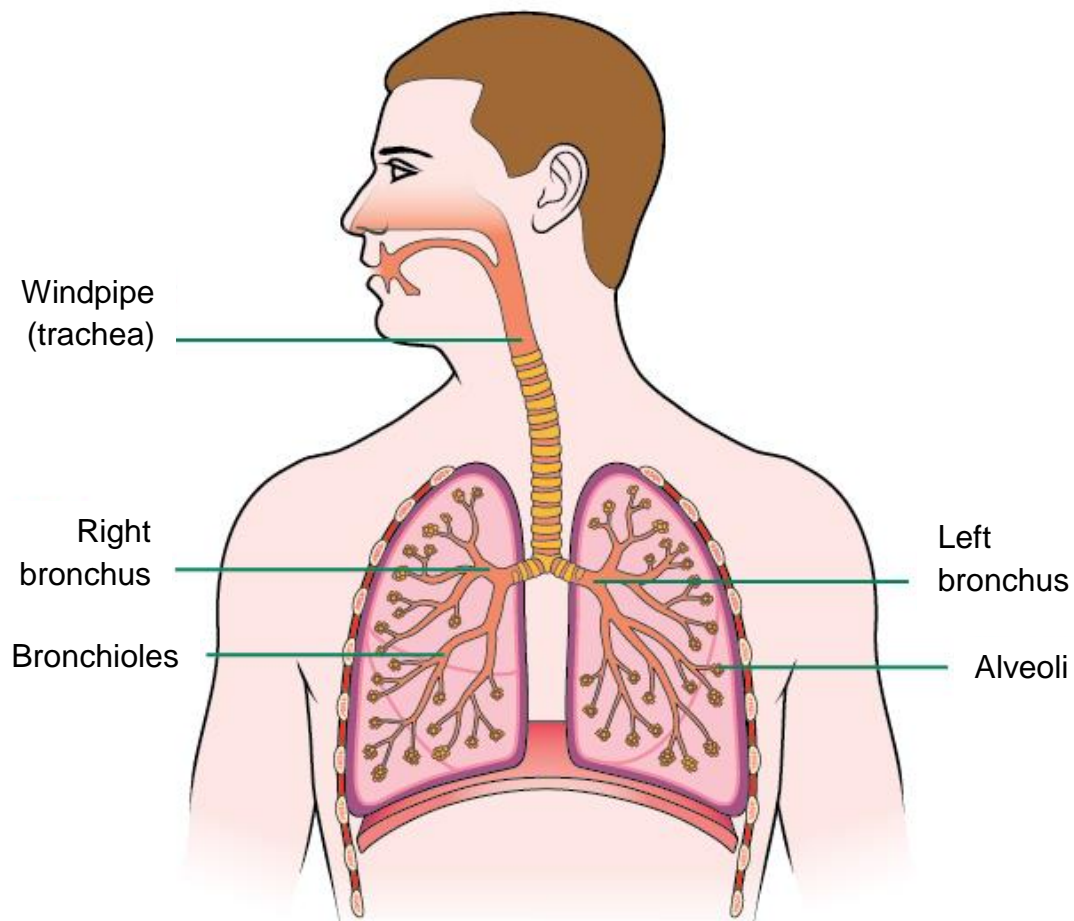
This information is about:

- The lungs
- Lung cancer
- How treatment is planned
- Talking to your healthcare team
- Treatments for lung cancer
- Surgery
- Chemotherapy
- Radiotherapy
- Targeted therapy and immunotherapy drugs
- Other treatments
- Controlling symptoms
- After treatment
- Your feelings
- How Macmillan can help you
- Word list
- More information in [language]
- References and thanks

The lungs

We have two lungs in our chest that help us to breathe.

When we breathe in, air passes from our nose or mouth through the windpipe (trachea). This divides into two tubes, one going to each lung. These are called the right bronchus and left bronchus. They divide into smaller tubes called bronchioles. At the end of the bronchioles are millions of tiny air sacs called alveoli. This is where oxygen from the air we breathe goes into the blood.

Lung cancer

All parts of the body are made up of tiny cells. Lung cancer happens when cells in the lung grow in an uncontrolled way and form a lump called a tumour.

There are two main types of lung cancer:

- non-small cell lung cancer – this is the most common type
- small cell lung cancer – this makes up about 1 in 7 lung cancers (about 15% of lung cancers).

Most lung cancers are caused by smoking cigarettes. But about 1 in 10 people who get lung cancer (10%) have never smoked.

If you smoke, your doctor will usually advise you to stop smoking. This can help make your treatment work better and reduce side effects. It also helps your long-term health. Your doctor or hospital can offer treatments to help you to stop smoking.

Lung cancer is not infectious. This means it cannot be passed on to other people.

Stages of lung cancer

Your doctor will do tests to find out what stage the lung cancer is. The stage of a cancer tells you how big it is and whether it has spread. Sometimes, cancer cells can spread to other parts of the body through the blood or lymphatic system.

Knowing the stage of the cancer helps your doctors to plan the best treatment for you.

Lung cancer is divided into four stages:

- **Stage 1** – The cancer is small and only in the lung.
- **Stage 2 or 3** – The cancer has spread into areas around the lung.
- **Stage 4** – The cancer has spread to other parts of the body.

If you have small cell lung cancer, your doctors might use a different staging system. This divides lung cancer into two stages – limited disease and extensive disease. Your doctor will explain this system to you if they are using it.

How treatment is planned

Your healthcare team will plan the treatment they think is best for you. Your doctor or nurse will talk to you about the treatment plan. Your treatment plan will depend on several things, such as:

- the type of lung cancer you have
- the stage of the cancer
- the benefits and risks of different treatments
- your general health
- your personal preferences.

Talking to your healthcare team

It is important to talk about the treatment plan with your cancer doctor or nurse, so that you understand what it means. You may also want to talk to a relative or friend about it.

After talking with you, your doctor will ask you to sign a form to show that you understand and agree to the treatment. This is called giving your consent. You will not be given treatment unless you have agreed to it.

It is a good idea to take someone with you who can speak both [language] and English. Your hospital can arrange an interpreter for you. Tell your nurse if you need one.

Questions to ask about your treatment

Here are some questions you could ask your healthcare team, to make sure you understand the treatment and how it may affect you:

- What is the aim of my treatment?
- Which treatments are available?
- What are the benefits, risks and side effects of each treatment?
- How will the treatment affect my daily life?
- Who can I talk to about how I am feeling?

Treatments for lung cancer

Treatments for lung cancer include:

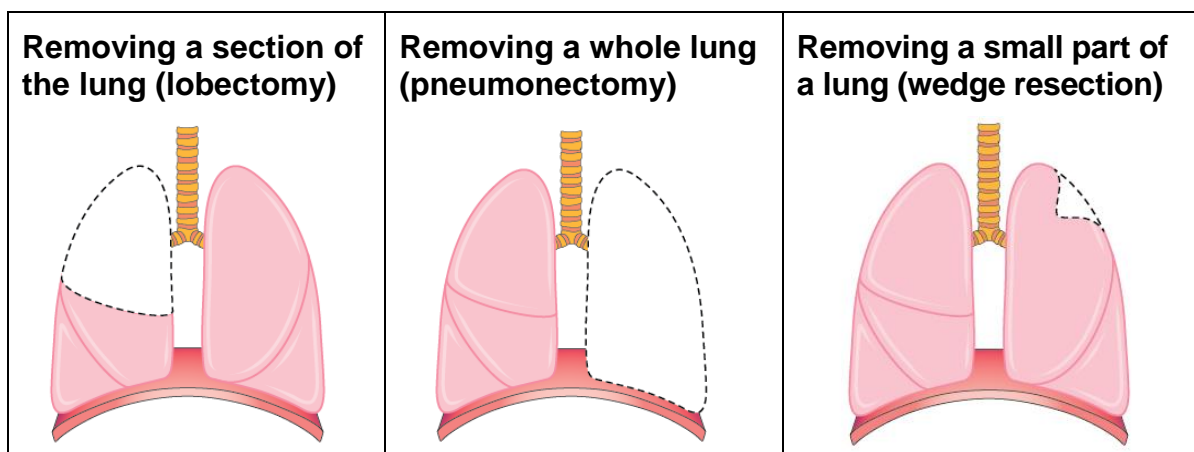
- an operation (surgery)
- cancer drugs (chemotherapy or targeted therapy)
- radiotherapy.

You may have more than one type of treatment. The treatment will also depend on the type of lung cancer you have and the stage of the cancer.

Surgery

For some people, it may be possible to remove the cancer with an operation. This depends on the type and stage of the cancer, and your general health.

Before surgery, you will have tests to check how well your lungs are working. The three main operations to remove lung cancer are shown below.

We have more information in [language] about how surgery is planned and what to expect after the operation. Visit [macmillan.org.uk/translations](https://www.macmillan.org.uk/translations)

Chemotherapy

Chemotherapy uses drugs to destroy cancer cells.

Chemotherapy can be used at different times for different reasons.

When?	Why?
Before <u>surgery</u> or <u>radiotherapy</u>	To shrink the cancer
After <u>surgery</u> or <u>radiotherapy</u>	To destroy any <u>cancer cells</u> left behind
At the same time as <u>radiotherapy</u> (this is called chemoradiation)	This strong treatment can be used if an operation is not possible, or if the cancer has spread outside the lung
On its own, to control advanced cancer (this is called <u>palliative treatment</u>)	To control cancer that is advanced and help reduce symptoms

Chemotherapy is usually given as several sessions of treatment, with rest periods in between the treatments. The treatment is usually given into a vein by a drip or injection. Your doctor will tell you how many treatment sessions you will need and how long it will take. It may take several months to complete your course of chemotherapy.

Side effects of chemotherapy

Chemotherapy drugs can cause side effects that make you feel unwell.

Your doctor can talk to you about the side effects you may have, and how to manage them. Most side effects can be controlled with other medicines and most will go away after your chemotherapy ends.

We have more information in [language] about chemotherapy and some of the side effects you may have. Visit macmillan.org.uk/translations

Radiotherapy

Radiotherapy uses high-energy rays, such as x-rays, to destroy cancer cells. It can be given for different reasons.

When?	Why?
On its own as the main treatment	To try to cure an <u>early stage</u> lung cancer
After an operation	To destroy any <u>cancer cells</u> left behind
At the same time as <u>chemotherapy</u> (this is called chemoradiation)	This strong treatment can be used if an operation is not possible, or if the cancer has spread outside the lung
Before or after <u>chemotherapy</u>	To shrink or control the cancer
On its own, to control symptoms (this is called <u>palliative treatment</u>)	To control symptoms caused by the cancer like breathlessness or pain

Some people with small cell lung cancer have radiotherapy to the brain. This is given to prevent any cancer cells that may have spread to the brain from growing into a new tumour. If you need this treatment, your doctor or nurse will explain it to you.

There are different ways of having radiotherapy. It is often given from outside the body by a machine (external radiotherapy):

However, there are other ways to have radiotherapy. Your cancer doctor will tell you more about the type of radiotherapy you are having.

Many people have radiotherapy as an outpatient. This means you come to hospital for treatment and then go home again that day.

Your treatment plan depends on the type of lung cancer you have, the stage of the cancer and your general health. Your cancer doctor will tell you what your radiotherapy treatment will involve.

We have more information in [language] about radiotherapy. Visit macmillan.org.uk/translations

Targeted therapy and immunotherapy drugs

These drugs may be used to treat non-small cell lung cancer that has spread. Your doctor will explain more about the type of drug that is best for you and the possible side effects.

Targeted therapy drugs can stop the cancer cells from growing and multiplying. You may need tests to find out if they are likely to work for you. You take the drugs as tablets or capsules.

Immunotherapy drugs help your immune system to recognise and destroy cancer cells. This may help to shrink the cancer and make it grow less quickly. The drugs are given into a vein through a drip.

Other treatments

Other treatments can also be used to treat lung cancer or to control symptoms.

Radiofrequency ablation (RFA) uses heat to destroy cancer cells. The doctor places a needle into the tumour and passes an electrical current through it to destroy the cancer cells.

Photodynamic therapy (PDT) uses light to destroy cancer cells. First, you are given a special drug that is sensitive to light. Then, you wait a few hours to allow the drug to be absorbed by the cancer cells. After a few hours, the doctor passes a tube down your windpipe (see page 2) and shines a light onto the tumour in your lung. The light helps to make the drug active, which helps destroy the cancer cells.

Controlling symptoms

If the cancer is advanced, there are lots of ways to control any symptoms you may have. Your doctor can give you different drugs or medicines to help with symptoms. Always tell your doctor if symptoms do not improve.

Blocked airway

Sometimes, lung cancer can block or narrow one or more airways in the lungs. This can cause breathlessness. Different treatments can be used to relieve a blocked airway:

- There are treatments that use very cold temperatures to freeze and destroy cancer cells.
- There are treatments that use an electrical current to destroy cancer cells.
- Radiotherapy can also be given to the cancer from inside the body.
- Some people have a small tube called a stent put into their airway to keep it open.

A build-up of fluid

If fluid collects in the lung, your doctor can usually remove it using a needle and drainage tube. Or you may be able to have a procedure that helps to stop fluid collecting around the lungs.

After treatment

After your treatment has finished, you will have regular check-ups and tests. These may continue for several years. At first they will be quite regular, but over time you will have them less often.

Your feelings

You may feel overwhelmed when you are told you have cancer. You may have many different emotions. Some people feel upset, shocked or anxious, while others feel angry, guilty or alone. There is no right or wrong way to feel. But there are many ways to cope with your emotions. Talking to a close friend or relative may help. Remember, help is always available if you need it. If you are struggling to cope, speak to your doctor or nurse. Some people find counselling very helpful. Your doctor or nurse can refer you.

How Macmillan can help you

Macmillan is here to help you and your family. You can get support from:

- **The Macmillan Support Line (0808 808 00 00).** We have interpreters, so you can speak to us in your language. Just tell us, in English, the language you want to use. We can answer medical questions, give you information about financial support, or talk to you about your feelings. The phone line is open Monday to Friday, 9am to 8pm.
- **The Macmillan website (macmillan.org.uk).** Our site has lots of English information about cancer and living with cancer. There is more information in [language] and other languages at macmillan.org.uk/translations
- **Information and support services.** At an information and support service, you can talk to a cancer support specialist and get information about cancer. Find your nearest centre at macmillan.org.uk/informationcentres or call us. Your hospital might have a centre.
- **Local support groups** – At a support group you can talk to other people affected by cancer. Find a group near you at macmillan.org.uk/supportgroups or call us.
- **Macmillan Online Community** – You can also talk to other people affected by cancer online at macmillan.org.uk/community

Word list

Word (target language)	In English	How to say in English (transliteration of English word)	Meaning
	Cells		The tiny building blocks that make up the organs and tissues of our body.
	Cancer cells		<u>Cells</u> in the body that have become abnormal and are now cancer.
	Side effects		Unwanted effects of cancer treatment. For example, hair loss, feeling sick or tiredness.
	Stage		The stage of a cancer tells you how big it is and whether it has spread.
	Early stage		Cancer that has only just started to grow and has not spread to other parts of the body.
	Infection		When bacteria gets into your body and causes an illness.
	Lymphatic system		A network of tubes and glands throughout the body. They help to fight <u>infection</u> . They also drain excess fluid out of tissues and organs.
	Tumour		A group of <u>cancer cells</u> that have formed a lump.
	Staging system		A set of rules that helps doctors decide what <u>stage</u> a cancer is.
	Healthcare team		The team of medical experts and other professionals that look after you.
	Consent		Giving permission for something to happen or agreeing to do something.

	Chemotherapy		A cancer treatment that uses drugs to destroy <u>cancer cells</u> .
	Targeted therapy		A cancer treatment that uses drugs that target and destroy <u>cancer cells</u> .
	Radiotherapy		A cancer treatment that uses high-energy rays, such as x-rays, to destroy <u>cancer cells</u> .
	Palliative treatment		Treatment given to someone with a cancer that can't be cured. This may include treatment to shrink the cancer, or treatment to reduce symptoms and make the person more comfortable.
	Immunotherapy		A cancer treatment that works by helping the <u>immune system</u> to recognise and destroy <u>cancer cells</u> .
	Immune system		Your immune system is your body's way of protecting you from harmful bacteria and <u>infections</u> .
	Radiofrequency ablation (RFA)		A cancer treatment that uses heat to destroy <u>cancer cells</u> .
	Photodynamic therapy (PDT)		A cancer treatment that uses light to destroy <u>cancer cells</u> .
	Airway		A passage or tube in the body that air can move through to reach the lungs.

More information in [language]

We have information in [language] about these topics:

<p>Types of cancer</p> <ul style="list-style-type: none">• Breast cancer• Large bowel cancer• Lung cancer• Prostate cancer <p>Treatments</p> <ul style="list-style-type: none">• Chemotherapy• Radiotherapy• Surgery	<p>Coping with cancer</p> <ul style="list-style-type: none">• If you're diagnosed with cancer – A quick guide• Claiming benefits• Eating problems and cancer• End of life• Healthy eating• Tiredness (fatigue) and cancer• Side effects of cancer treatment• What you can do to help yourself
---	---

To see this information, go to macmillan.org.uk/translations

Speak to us in [language]

You can call Macmillan free on **0808 808 00 00** and speak to us in [language] through an interpreter. You can talk to us about your worries and medical questions. Just say [language] in English when you call (say "xxxxx").

We are open Monday to Friday, 9am to 8pm.

References and thanks

This information has been written and edited by Macmillan Cancer Support's Cancer Information Development team. It has been translated into [language] by a translation company.

The information included is based on the Macmillan booklet **Understanding lung cancer**. We can send you a copy, but the full booklet is only available in English.

This information has been reviewed by relevant experts and approved by our Senior Medical Editor, Dr David Gilligan, Consultant Oncologist.

With thanks to: Carol Davies, Macmillan Lung Cancer Nurse; Clair Haslop, Clinical Nurse Specialist, Lung Cancer; Professor Sam Janes, Professor of Respiratory Medicine; Mr David Lawrence, Cardiothoracic Surgeon; Dr Fiona MacDonald, Consultant Clinical Oncologist; Dr Rhona McMenemin, Consultant Clinical Oncologist; Dr Sanjay Popat, Consultant Thoracic Medical Oncologist; and Professor Denis Talbot, Professor of Cancer Medicine.

Thanks also to the people affected by cancer who reviewed this information.

All our information is based on the best evidence available. For more information about the sources we use, please contact us at **cancerinformationteam@macmillan.org.uk**

MAC15137_English

Content reviewed: December 2017

Next planned review: 2020

We make every effort to ensure that the information we provide is accurate but it should not be relied upon to reflect the current state of medical research, which is constantly changing. If you are concerned about your health, you should consult your doctor. Macmillan cannot accept liability for any loss or damage resulting from any inaccuracy in this information or third-party information such as information on websites to which we link.

© Macmillan Cancer Support 2018. Registered charity in England and Wales (261017), Scotland (SC039907) and the Isle of Man (604). Registered office 89 Albert Embankment, London SE1 7UQ.

MAC15137_English